

Βρυξέλλες, 10 Απριλίου 2026
(OR. en, de, hr, hu, sk, sl)

Διοργανικός φάκελος:
2023/0226(COD)

7616/26
ADD 1

CODEC 511
AGRI 205
AGRILEG 62
ENV 268

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Σχέδιο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τα φυτά που παράγονται με ορισμένες νέες γονιδιωματικές τεχνικές και τα προϊόντα τους, και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 (πρώτη ανάγνωση) - Καθορισμός της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση και του σκεπτικού του Συμβουλίου = Δηλώσεις

Η Κροατία ζήτησε να καταχωριστεί η ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου

Η Δημοκρατία της Κροατίας επαναλαμβάνει τη θέση της ότι η πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα φυτά που παράγονται με ορισμένες νέες γονιδιωματικές τεχνικές και τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές που προέρχονται από αυτά, και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 θα πρέπει να εξεταστεί δεόντως από τρεις κύριες πτυχές: τη γεωργία, το περιβάλλον και την υγεία. Είναι επίσης αναγκαίο να ληφθεί υπόψη η κοινή γνώμη και να εξασφαλιστούν επαρκής προστασία των καταναλωτών και το δικαίωμά τους στην ελευθερία επιλογής.

Η Δημοκρατία της Κροατίας υποστηρίζει μια διαδικασία λήψης αποφάσεων που βασίζεται σε επιστημονικές γνώσεις και στην εκτίμηση δυνητικών οφελών. Παράλληλα, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου και των ζώων και προστασίας του περιβάλλοντος, με ταυτόχρονη προστασία της βιώσιμης γεωργίας και της παραγωγής τροφίμων.

Η Δημοκρατία της Κροατίας θα ήθελε να επισημάνει τις ακόλουθες θεμελιώδεις ανησυχίες, τις οποίες εξέφρασε και κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων επί του κειμένου:

1. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αποφασίζουν να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια φυτών ΝΓΤ στην επικράτειά τους.
2. Η αρχή της προφύλαξης δεν διασφαλίζεται επαρκώς όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών, την επισήμανση και την ιχνηλασιμότητα όλων των προϊόντων ΝΓΤ.
3. Δεν έχουν θεσπιστεί μέτρα για την πρόληψη δυνητικής περιβαλλοντικής μόλυνσης από φυτά ΝΓΤ·ούτε μηχανισμοί αποζημίωσης σε περίπτωση ζημίας, ειδικά σε σχέση με τη βιολογική παραγωγή.

Ως εκ τούτου, η Δημοκρατία της Κροατίας αδυνατεί να υποστηρίξει την έκδοση του κανονισμού για τα φυτά που παράγονται με ορισμένες νέες γονιδιοματικές τεχνικές και τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές που προέρχονται από αυτά, δεδομένου ότι τα εν λόγω στοιχεία δεν έχουν καλυφθεί σε ικανοποιητικό βαθμό.

Η Ουγγαρία ζήτησε να καταχωριστεί η ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου

Η Ουγγαρία θεωρεί ότι είναι σημαντική η καινοτομία στη γεωργία, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης νέων τεχνολογιών που είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν βασικές προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η επισιτιστική ασφάλεια και η βιωσιμότητα. Όσον αφορά τις νέες γονιδιοματικές τεχνικές, αναγνωρίζουμε την ανάγκη να θεσπιστεί ένα σαφές, διαφανές και ισχυρό νομικό πλαίσιο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η χρήση οργανισμών που παράγονται με τις συγκεκριμένες νέες τεχνικές δεν συνιστά απειλή για το περιβάλλον, την υγεία του ανθρώπου και των ζώων, ενώ λαμβάνει δεόντως υπόψη τα συμφέροντα τόσο των καταναλωτών όσο και των παραγωγών.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης επί του σχεδίου τα τελευταία τρία έτη, η Ουγγαρία έχει υποστηρίξει ότι το σχέδιο είναι προβληματικό, καθώς δεν λαμβάνει υπόψη τις νέες ιδιότητες των φυτών και/ή τους δυνητικούς κινδύνους που ενέχουν όταν χωρίζονται σε φυτά ΝΓΤ κατηγορίας 1 και 2, παρά μόνο διακρίνει επί μοριακής βάσης, ανάλογα με τον τύπο, τον βαθμό και τον αριθμό των τροποποιήσεων. Η Ουγγαρία ανέκαθεν εξέφραζε ανησυχίες για το σχέδιο και έχει επανειλημμένα ζητήσει την ενσωμάτωση των ακόλουθων βασικών στοιχείων στην κανονιστική πρόταση:

- Συνεκτίμηση της αρχής της προφύλαξης και υιοθέτηση κατά περίπτωση προσέγγισης, ώστε όλα τα φυτά ΝΓΤ να υποβάλλονται σε επιστημονική αξιολόγηση κινδύνου πριν από τη διάθεση στην αγορά·
- Υποχρεωτική επισήμανση όλων των προϊόντων ΝΓΤ, ώστε να διασφαλιστεί η ιχνηλασιμότητα, καθώς και το δικαίωμα των καταναλωτών να προβαίνουν σε συνειδητές επιλογές·
- Διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις της Ουγγαρίας που απορρέουν από τις διεθνείς συμβάσεις·
- Συνεκτίμηση της αρχής της επικουρικότητας, ώστε να διασφαλιστεί η ελευθερία επιλογής των κρατών μελών για όλα τα φυτά ΝΓΤ·

Δεδομένου ότι το τελικό κείμενο του σχεδίου δεν ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανησυχίες που έχουμε εκφράσει, η Ουγγαρία αδυνατεί να υποστηρίξει την έκδοση του κανονισμού.

Η Αυστρία ζήτησε να καταχωριστεί η ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου

Η Αυστρία αναγνωρίζει κατ' αρχήν τις πιθανές δυνατότητες των νέων γονιδιωματικών τεχνικών (ΝΓΤ). Ωστόσο, οι τεχνικές αυτές συνδέονται επίσης με δυνητικούς κινδύνους.

Η Αυστρία εκφράζει ικανοποίηση για το ότι διατηρείται η δυνατότητα εξαίρεσης από την καλλιέργεια φυτών ΝΓΤ κατηγορίας 2. Εντούτοις, το τελικό κείμενο δεν ανταποκρίνεται σε βασικές ανησυχίες που έχει επανειλημμένα εκφράσει η Αυστρία. Οι εν λόγω ανησυχίες παρατίθενται κατωτέρω.

- Κατά την άποψη της Αυστρίας, η μη διενέργεια εκτίμησης κινδύνου για τα φυτά και τα προϊόντα ΝΓΤ κατηγορίας 1 αντιβαίνει τόσο στην αρχή της προφύλαξης όσο και στο πρωτόκολλο της Καρταχένα.
- Επιπλέον, η Αυστρία θεωρεί ότι οι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα στην ενημέρωση και την ελευθερία επιλογής. Η απουσία απαίτησης επισήμανσης για προϊόντα από τα φυτά ΝΓΤ κατηγορίας 1 (με την εξαίρεση του φυτικού αναπαραγωγικού υλικού) περιορίζει σημαντικά την εν λόγω ελευθερία επιλογής και, ως εκ τούτου, τη θεωρούμε απαράδεκτη.
- Η Αυστρία εκφράζει την έντονη ικανοποίησή της για την προτεινόμενη απαγόρευση της χρήσης φυτών ΝΓΤ και των προϊόντων τους στη βιολογική γεωργία. Ωστόσο, εγείρεται το ερώτημα του πώς μπορεί να εφαρμοστεί η απαγόρευση αυτή χωρίς την επισήμανση των προϊόντων από φυτά ΝΓΤ κατηγορίας 1, συμπεριλαμβανομένων των ζωοτροφών, χωρίς να προκύπτει σημαντικό πρόσθετο κόστος για όσους δραστηριοποιούνται στον γεωργικό τομέα.
- Η δυνατότητα κατοχύρωσης των φυτών ΝΓΤ με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εγείρει ανησυχίες ότι αυτό θα μπορούσε να έχει αρνητικό αντίκτυπο στις μικρές και μεσαίες εταιρείες βελτίωσης, αναγκάζοντάς τις ενδεχομένως να αποσυρθούν από την αγορά. Κατά την άποψη της Αυστρίας, οι διατάξεις περί διαφάνειας σχετικά με διπλώματα ευρεσιτεχνίας που περιλαμβάνονται στο τελικό κείμενο δεν ανταποκρίνονται στις θεμελιώδεις ανησυχίες που περιβάλλουν το εν λόγω ζήτημα ούτε παρέχουν ασφάλεια δικαίου.
- Η Αυστρία θεωρεί ότι τα κριτήρια ισοδυναμίας που καθορίζονται στο παράρτημα Ι στερούνται επιστημονικής βάσης. Παρά τις ανησυχίες που έχουν εκφραστεί επανειλημμένα, έως σήμερα δεν έχει αιτιολογηθεί επιστημονικά το γιατί τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να είναι ισοδύναμα με τη συμβατική βελτίωση. Η Αυστρία θα ήθελε επίσης να επισημάνει ότι το παράρτημα Ι αποκλίνει σημαντικά από τη διαπραγματευτική εντολή του Συμβουλίου όσον αφορά τα κριτήρια ισοδυναμίας, ιδίως όσον αφορά το ότι οι γενετικές τροποποιήσεις των ιντρονίων και των ρυθμιστικών αλληλουχιών εξαιρούνται από το καθιερωμένο ανώτατο όριο. Κατά την άποψη της Αυστρίας, αυτό θα απαιτούσε να προηγηθεί περαιτέρω συζήτηση πριν από την τελική ψηφοφορία επί του κειμένου.

Με βάση τα ανωτέρω, η Αυστρία αδυνατεί να συμφωνήσει με την έκδοση του κανονισμού.

Η Σλοβενία ζήτησε να καταχωριστεί η ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου

Η Σλοβενία θεωρεί ότι η συμφωνία επί της πρότασης κανονισμού για τα φυτά που παράγονται με ορισμένες νέες γονιδιοματικές τεχνικές και τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές που προέρχονται από αυτά δεν ανταποκρίνεται επαρκώς σε σειρά βασικών ζητημάτων, ιδίως σχετικά με την εκτίμηση κινδύνου, την επισήμανση, την ιχνηλασιμότητα, τη διαθεσιμότητα αναλυτικών μεθόδων, την αυτονομία των κρατών μελών στη λήψη αποφάσεων και όσον αφορά τις προϋποθέσεις παραγωγής.

Η Σλοβενία υπογραμμίζει ότι η τρέχουσα απουσία κατάλληλων εργαλείων ελέγχου, μαζί με την πιθανότητα ακούσιων γενετικών τροποποιήσεων, επιβάλλει την εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης και διεξοδικής εκτίμησης κινδύνου, ώστε να προληφθούν οι δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου ή των ζώων, το περιβάλλον ή τη γεωργική παραγωγή.

Βάσει των ανωτέρω, η Σλοβενία δεν μπορεί να υποστηρίξει τη συμφωνία ούτε να συμφωνήσει επί της πρότασης κανονισμού στην τρέχουσα μορφή της, και επιθυμεί να τονίσει ότι η καινοτομία πρέπει να θεσπιστεί με υπευθυνότητα, βασιζόμενη σε αξιόπιστα επιστημονικά στοιχεία, και κατά τρόπο που να προστατεύει το περιβάλλον και την ελευθερία επιλογής.

Η Σλοβακία ζήτησε να καταχωριστεί η ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου

Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στην κατάρτιση του κανονισμού. Ωστόσο, λόγω του ότι η Σλοβακική Δημοκρατία διατηρεί ακόμη επιφυλάξεις ως προς τα φυτά ΝΓΤ κατηγορίας 1, ιδίως επειδή το σχέδιο κανονισμού δεν επιτρέπει την επισήμανση των φυτών ΝΓΤ κατηγορίας 1 και των προϊόντων τους σε ολόκληρη την αλυσίδα παραγωγής, περιορίζοντας έτσι το δικαίωμα των καταναλωτών να προβαίνουν σε συνειδητές επιλογές, **η Σλοβακική Δημοκρατία αποφάσισε να καταψηφίσει το σχέδιο κανονισμού.**

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε να καταχωριστεί η ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επαναλαμβάνει την πλήρη δέσμευσή της για την προστασία της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και του τομέα βελτίωσης των φυτών, ιδίως όσον αφορά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Για τον σκοπό αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις της συμβιβαστικής συμφωνίας, η Επιτροπή υπενθυμίζει τα ακόλουθα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κείμενο προς έγκριση από το Συμβούλιο ως θέση σε πρώτη ανάγνωση:

1. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά τον αντίκτυπο του κανονισμού NGT στις ΜΜΕ του ευρωπαϊκού τομέα σπόρων προς σπορά, με στόχο να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η ανάπτυξη φυτών NGT, και ιδίως η κατοχύρωσή τους με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην αγορά βελτιωμένων φυτών, παραδείγματος χάριν λόγω αποκλεισμού των ΜΜΕ.
2. Η Επιτροπή θα επιβλέπει την κατάρτιση κώδικα δεοντολογίας ο οποίος θα είναι έτοιμος το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο 6 μήνες πριν από την έναρξη εφαρμογής του κανονισμού.
3. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τη λειτουργία των πλατφορμών αδειοδότησης και τη χρήση τους από τον τομέα των σπόρων για σπορά, ώστε να διασφαλιστεί η διαφάνεια όσον αφορά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ΜΜΕ σε άδειες υπό δίκαιους και εύλογους όρους.
4. Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει την πρόσβαση των ΜΜΕ σε στήριξη και καθοδήγηση για θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που αφορούν τα φυτά, προκειμένου να εξισορροπηθούν οι σχέσεις μεταξύ των διάφορων παραγόντων στην αγορά βελτιωμένων φυτών.
5. Η Επιτροπή θα εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων, μεταξύ αυτών και την υποβολή έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού κάθε 5 έτη (άρθρο 32 παράγραφος 1), την εκτίμηση των επιπτώσεων του κανονισμού (άρθρο 32 παράγραφος 3), την εκτίμηση των επιπτώσεων των πρακτικών κατοχύρωσης φυτών NGT με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (άρθρο 31 παράγραφος 4) και την υποβολή έκθεσης σχετικά με τη λειτουργία του κώδικα δεοντολογίας κάθε 5 έτη (άρθρο 30 παράγραφος 7).

6. Στο πλαίσιο της αξιολόγησής της βάσει του άρθρου 31 παράγραφος 4, η Επιτροπή θα εξετάσει τη σκοπιμότητα επικαιροποίησης ή συμπλήρωσης της ερμηνευτικής ανακοίνωσής 2016/C 411/03 σχετικά με ορισμένα άρθρα της οδηγίας 98/44/EK αναφορικά με την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θα αξιολογήσει κατά πόσον θα ήταν σκόπιμο και νομικά εφικτό να διευκρινιστούν και να αποσαφηνιστούν περαιτέρω τα κριτήρια για τη δυνατότητα κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για εφευρέσεις που σχετίζονται με γενετικές πληροφορίες φυτών, η έννοια των «κυρίως βιολογικών διεργασιών» και οι προϋποθέσεις για την υποχρεωτική χορήγηση αδειών λόγω αλληλεξάρτησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 12 της εν λόγω οδηγίας, με την επιφύλαξη του νομικού πλαισίου που προβλέπεται στην οδηγία και σε πλήρη συμμόρφωση με τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ.

7. Σε περίπτωση που το σύστημα δεν λειτουργεί ομαλά, ιδίως όσον αφορά τις ΜΜΕ, η Επιτροπή θα εξετάσει, κατά περίπτωση, τη θέσπιση υποχρεωτικών όρων ή εγγυήσεων στο πλαίσιο της ρήτηρας επανεξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 31 παράγραφος 10, σε πλήρη συμμόρφωση με τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ.